

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2553 โดยใช้กลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับงานวิชาการ 7 ด้าน คือ หลักสูตรและการใช้หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน ห้องสมุด การนิเทศการสอน งานวิจัยในชั้นเรียน และการวัดผลและประเมินผล พร้อมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับแบบสอบถามทั้งหมด (100%) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้ปฏิบัติคือ ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตร ให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และเข้ารับการอบรมในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ หลักสูตรบางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีขอบเขตเนื้อหา กว้างเกินไป และครูขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ อบรมเกี่ยวกับหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

ในด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้ปฏิบัติคือวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่ได้มาปฏิบัติการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีครบองค์ประกอบ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อและการวัดและประเมินผล จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน จัดแผนการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาการเรียนรู้ แจงจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน และสอนเป็นลำดับขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ มีกิจกรรมอื่นมาแทรก ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน โดยมีข้อเสนอแนะจาก ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนว่า ควรเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมหรือเน้นกระบวนการคิด ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และควรปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามสภาพจริง

สำหรับการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้ปฏิบัติคือ ใช้สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาสาระในการสอน ใช้สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จัดหาสื่อการสอนและจัดเตรียมสื่อการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันผลิตสื่อใช้สื่อ โดยคำนึงประสบการณ์ของผู้เรียน สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ สื่อการสอนมีน้อย ไม่หลากหลาย ไม่ทันสมัย ไม่คงทน ขาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่ ๆ งบประมาณมีน้อย โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุน และควรส่งเสริมให้ครูได้ผลิตสื่อการสอน และนวัตกรรมทางการสอน

ส่วนห้องสมุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้ปฏิบัติคือ ส่งครูบรรณารักษ์เข้าอบรมสัมมนาในการบริการห้องสมุด จัดทำรายงานผลการดำเนินงานการใช้ห้องสมุด สรุปผลการให้บริการของห้องสมุดเพื่อรายงานผลภาคเรียนละ 1 ครั้ง สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ ห้องสมุดมีหนังสือจำนวนน้อยไม่ทันสมัย ไม่หลากหลาย ไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ไม่มี Internet สำหรับการสืบค้นในห้องสมุด และมีนักเรียนเข้าไปใช้บริการในการศึกษาค้นคว้า จำนวนน้อย โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดซื้อหนังสือเพิ่มเติม ให้มีความหลากหลาย และมีความทันสมัย ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรมีคอมพิวเตอร์สำหรับบริการอินเทอร์เน็ต (Internet) ในห้องสมุด และควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์กระตุ้นการใช้ห้องสมุดให้เกิดรูปธรรม เพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุดมากยิ่งขึ้น

สำหรับการนิเทศการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้ปฏิบัติคือ ใช้แบบประเมินในการนิเทศการสอน ประเมินผลการนิเทศภายในอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน วางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จัดทำตารางการนิเทศการสอน แจกกำหนดการนิเทศให้ครูทราบล่วงหน้า แจกวัสดุประสงค์ในการนิเทศการสอนให้ครูทราบ สรุปผลการนิเทศภายในเมื่อสิ้นภาคเรียน สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้เสนอไว้ดังนี้ ไม่มีการแจ้งล่วงหน้า และผู้นิเทศไม่ให้ออกเสนอแนะแก่ผู้รับการนิเทศ หลังการนิเทศ โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรชี้แจงในที่ประชุมให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ กำหนดการนิเทศ และเกณฑ์ของการนิเทศการสอนล่วงหน้า และผู้นิเทศควรแจ้งผลการนิเทศ ข้อเสนอแนะ ข้อควรแก้ไข เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการสอน

ในส่วนของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้ปฏิบัติคือ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทำผลงานวิจัยในชั้นเรียน สรุปผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูภาคเรียนละ 1 ครั้ง นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับปัญหา

ที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดอบรมครูเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน

ส่วนการวัดผลและประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่ได้
ปฏิบัติคือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผล วัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร แจกกำหนดการสอบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ดำเนินการสอบ
อย่างเป็นระบบ วางแผนการวัดและประเมินการเรียนการสอน จัดตารางสอบให้สอดคล้องกับ
เนื้อหาและเวลา วัดและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รายงานผลการวัดและประเมินผลให้
ผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง แจกเกณฑ์การประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อน จัดทำแผนการวัด
และประเมินผลทุกรายวิชา สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้
ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในการวัดและประเมินผล โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมี
การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการวัดและประเมินผล ควรจัดทำคลังข้อสอบของแต่ละกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ และให้ฝ่ายวิชาการเก็บรวบรวมเป็นคลังข้อสอบกลาง

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัด
เชียงใหม่ มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งผู้ศึกษาได้นำผลมาอภิปรายดังนี้

ในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า งานที่
ได้ปฏิบัติคือ ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตร ให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
และเข้ารับการอบรมในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้
เสนอไว้ว่า หลักสูตรบางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีขอบเขตเนื้อหากว้างเกินไป และครูขาดความรู้
ความเข้าใจ ในเรื่องหลักสูตร ดังที่ อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540, หน้า 7) ที่กล่าวว่า หลักสูตรคือ
เอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการ และเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กับผู้เรียน ซึ่งคล้ายกับ
ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 302-303) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนซึ่งออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดง
จุดหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ โดยมีสิ่งที่จะต้องทำอยู่ 4 เรื่อง การวางแผนนำ
หลักสูตรไปใช้เข้าแทนที่หลักสูตรเดิม การเตรียมการก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความ
พร้อมและการใช้งานหลักสูตร เช่นเดียวกับ อานาจ จันทร์เป็น (2532, หน้า 7) กล่าวว่าหลักสูตร
เป็นประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน เพื่อนักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไป
ในทิศทางที่โรงเรียนปรารถนาและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพ
เศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
สภาพทางการเมือง การปกครอง ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมและ

คุณธรรม ขณะที่ อัมภา บุญช่วย (2537, หน้า 20) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้น ผู้ใช้จำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อน ดังมีขั้นตอนดังนี้ ศึกษาและวิเคราะห์คำอธิบายหลักสูตร วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหา / กิจกรรมและคาบเวลาจากคำอธิบายหลักสูตร และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา / กิจกรรม และคาบเวลาโดยละเอียด เพื่อนำไปเขียนแผนการสอน ส่วน อำนาจ จันทร์เป็น (2532, หน้า 7) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้จะสำเร็จ ลุล่วงไปได้ต้องอาศัยส่วนประกอบใหญ่ 3 ประการ คือ ตัวครู ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของตน ผู้บริหารซึ่งเกี่ยวข้องในการสนับสนุน ช่วยเหลือ นิเทศและแผนงานที่ได้มีการออกแบบอย่างมีระบบ รวมทั้งแผนงานนั้นจะต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ ในการปฏิบัติงาน หลักสูตรและการใช้หลักสูตรนั้น จิรากร ทศเกตุ (2545) ที่ศึกษาพบว่าได้ปฏิบัติงานเกือบทุกงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ในทำนองเดียวกัน สิริจิต หอจันทิก (2550) ที่ได้ศึกษาพบว่าได้ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรเกือบทุกงาน ปัญหาที่พบคือ หลักสูตรบางกลุ่มสาระยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา ขอบเขตเนื้อหากว้างเกินไป ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร และหลักสูตรไม่มีความสอดคล้องกัน ใกล้เคียงกับ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546) ได้ศึกษาพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตร คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำสาระต่างๆ ของหลักสูตรใหม่ ควรจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสาระต่างๆ ของหลักสูตรใหม่ ควรอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรขั้นพื้นฐานแก่คณะครู ซึ่งคล้ายกับ วิณา หาญใจ (2540) ที่ได้ศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ควรจัดเตรียมเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอ เพื่อครูจะได้อ่านและศึกษาก่อนที่จะเตรียมการสอนในแต่ละรายวิชา และผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตรให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้ ทำนองเดียวกับ นิพนธ์ กษาคติ (2548) ที่ได้ศึกษาพบว่า แนวปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรเห็นว่าควรมีการอบรมสัมมนาการใช้หลักสูตรให้ครูผู้สอนและผู้บริหาร ในขณะที่ นิยดา กรโกวิท (2551) ที่ได้ศึกษาพบว่า ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรในด้านเนื้อหาและเวลาเรียน สร้างความตระหนักโดยการพัฒนาครูในการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำมาปรับแผนจัดการเรียนรู้ ให้ความรู้แก่ครูในการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาหลักสูตรแกนกลาง จัดเอกสารและคู่มือให้ครูศึกษาค้นคว้า แต่ปัญหาที่พบคือ หลักสูตรบางกลุ่มสาระยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา ขอบเขตของเนื้อหากว้างเกินไป ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร และหลักสูตรไม่มีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ มธุรสณี กวางทอง (2551) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารได้วางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และประชุมคณะครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร แต่ปัญหาที่พบเพียงส่วนน้อยคือ ผู้บริหารและคณะครู

ขาดความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร การใช้หลักสูตรไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ทำให้การใช้หลักสูตรไม่ได้ผลเท่าที่ควร

สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่ได้มาปฏิบัติการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีครบองค์ประกอบ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อและการวัดและประเมินผล และจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน จัดแผนการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาการเรียนรู้ และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน สอนเป็นลำดับขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ว่า มีกิจกรรมอื่นมาแทรก ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน ดังที่ กิติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 62) กล่าวว่าแผนการเรียนรู้เป็นการกำหนดรายวิชาต่างๆ ให้ผู้เรียนอย่างมีเป้าหมาย เป็นการกำหนดไว้ล่วงหน้าว่า ตลอดระยะเวลาการศึกษาจะต้องศึกษาอะไรบ้าง มากน้อยเพียงใด โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่มีประกอบอยู่ในหลักสูตร วิธีจัดแผนการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ความสามารถในภาคปฏิบัติ ซึ่งคล้ายกับวัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545, หน้า 139 -141) ที่กล่าวว่า แผนการเรียนรู้ แผนการสอน หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ผู้สอนมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีหลายรูปแบบ แต่ต้องปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดว่า ใช้รูปแบบใด ควรประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ เช่น มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการประเมินผล แหล่งเรียนรู้ เช่นเดียวกับ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 321) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจัดขึ้นโดยครู เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ในส่วนของ ปรีชา จันทะสินธุ์ (2546) ได้ศึกษาพบว่า ครูได้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนก่อนทำการสอน ได้จัดทำโครงการสอนให้เหมาะสมกับเวลาที่เรียนในแต่ละภาคเรียน จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งใกล้เคียงกับ วิณา หาญใจ (2540) ได้ศึกษาพบว่า ในการเรียนการสอน ควรลดคาบให้เหมาะสม ให้ครูสอนตรงตามความสามารถ ควรกำหนดรูปแบบในการเขียนแผนการสอน และควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ เทียม วันมหาชัย (2545) ได้ศึกษาพบว่า มีการจัดกิจกรรมและเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียน สำหรับปัญหาที่พบคือ มีกิจกรรมอื่นมาแทรกทำให้ไม่เป็นไปตามแผน การเขียนแผนไม่ส่งเสริมด้านการคิดอย่างหลากหลายให้กับผู้เรียน ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรจัดอบรม สัมมนา การเขียนแผนการเรียนรู้

และ จิรากร ทศเกตุ (2545) ได้ศึกษาพบว่า การสอนไม่เป็นไปตามแผน เนื่องจากมีกิจกรรมที่ไม่มีไว้ในแผนเข้ามาแทรก

ส่วนการใช้สื่อการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระในการสอน และ ใช้สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จัดหาสื่อการสอนและจัดเตรียมสื่อการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันผลิตสื่อใช้สื่อโดยคำนึงประสบการณ์ของผู้เรียน สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอว่า สื่อการสอนมีน้อย ไม่หลากหลาย ไม่ทันสมัย ไม่คงทน ขาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่ๆ งบประมาณมีน้อย ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 23 – 31) ได้กล่าวเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ของเด็กจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศ เช่นเดียวกับจินตนา ไบกาซุชิ (ม.ป.ป., หน้า 11) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials) หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูล เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการ และความรู้สึกรู้คิดต่างๆ อันนำไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร ในทำนองเดียวกัน อัมภา บุญช่วย (2537, หน้า 99) กล่าวว่า สื่อ วัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สื่อการเรียนต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูใช้ประกอบการเรียนการสอนให้เร้าความสนใจ ให้อธิบายประกอบเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ เช่น สื่อประเภทวิธีการ เทคนิคการสอน วัสดุหรือเครื่องมือ เครื่องใช้ประกอบการสอน ขณะที่ กิดานันท์ มลิทอง (2540, หน้า 79) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้ว่า สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดยู โทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง เกี่ยวกับการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2540, หน้า 215) กล่าวถึงสื่อว่าเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียน ต้องสอดคล้องเนื้อหาสาระในบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ต้องมีความปลอดภัยต่อตัวผู้ใช้ มีลักษณะที่แปลก น่าสนใจ และสำคัญทั้งครูและผู้เรียนสามารถจัดหาจัดทำร่วมกัน ซึ่งอาจมาได้จากท้องถิ่น สำหรับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 220) ได้กล่าวว่า บทบาทของสื่อการเรียนการสอนในบทเรียนก็คือตัวกลาง ตัวช่วยในการให้ข้อมูล

ความรู้หรือสิ่งที่บอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลนั้น ต้องตรงกับ จุดประสงค์ของเนื้อหา กิจกรรมของบทเรียน อีกทั้งต้องใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งคล้ายกับ ผลการศึกษาของ สิริจิต หอจันทิก (2550) ที่ได้ศึกษาพบว่า มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการ พัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ได้มีการใช้สื่อให้เหมาะสมกับรายวิชา สำหรับปัญหาที่ พบคือ สื่อการเรียนการสอนมีน้อย ไม่คงทน ขนาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ขนาดงบประมาณ และครูไม่นำ สื่อนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน ทำนองเดียวกัน นิยดา กรโกวิท (2551) ที่พบว่า ผู้บริหาร ได้มีการจัดหาสื่อการสอน กระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอน ใช้สื่อการสอนโดย คำนึงถึงประสบการณ์ของผู้เรียน ใช้สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาสาระการสอน เชิญวิทยากรภายนอก มาให้ความรู้แก่นักเรียนและใช้สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คล้ายกันกับ สุพจน์ อริยะจักร์ (2548) ได้ศึกษาพบว่า โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนน้อย โดยเฉพาะสื่อที่ทันสมัย ทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร มีความต้องการเกี่ยวกับการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยเฉพาะสื่อประเภทเครื่องมือ หรือ โสตทัศนูปกรณ์ เพราะจะทำให้ ถ่ายทอดความรู้จากครู ไปยังนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ จิรากร ทศเกตุ (2545) ได้ศึกษาพบว่า การเรียนการสอน โรงเรียนขาดสื่อประเภท การเรียนการสอน เช่นเดียวกับ และ นิพนธ์ กาชาติ (2548, หน้า 42) ได้ศึกษาพบว่า มีความต้องการ เกี่ยวกับงบประมาณสื่อและเทคโนโลยี

ในส่วนของห้องสมุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ส่งครูบรรณารักษ์เข้าอบรมสัมมนาในการบริการห้องสมุด จัดทำรายงานผลการดำเนินงานการใช้ห้องสมุด สรุปผลการให้ บริการของห้องสมุดเพื่อรายงานผลภาคเรียนละ 1 ครั้ง สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนน้อยได้เสนอไว้ว่าห้องสมุดมีหนังสือจำนวนน้อยไม่ทันสมัย ไม่หลากหลาย ไม่เพียงพอและ ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ไม่มี Internet สำหรับการสืบค้นในห้องสมุด และมีนักเรียน เข้าไปใช้บริการในการศึกษาค้นคว้า จำนวนน้อย ดังที่ ประทีป จรัสรุ่งรวีร์ (2535, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ห้องสมุดคือสถานที่รวบรวมวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาทุกชนิด โดยมีบรรณารักษ์เป็น ผู้จัดหาและจัดเตรียมให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ในขณะที่ ปรียาพร วงอนุตรโรจน์ (2546, หน้า 231) กล่าวว่า ห้องสมุดคือสถานที่รวบรวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นแหล่ง วิชาการเรียนรู้ ในส่วนของ เฉลียว พันธุ์สีดา (2539, หน้า 10) กล่าวว่า ห้องสมุดโรงเรียนเป็น แหล่งรวบรวมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศูนย์วิชาการสำหรับนักเรียนและครู ศึกษาหาความรู้ มีครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งคล้ายกับ สุพจน์ อริยะจักร์ (2548) ที่ได้ ศึกษาพบว่า ฟังพอใจในการจัดห้องสมุดและงานส่งเสริมการสอน เพราะโรงเรียนสามารถพัฒนา ปรับปรุงห้องสมุด ให้กว้างขวางขึ้นสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียน และชุมชน

มีการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดเพิ่มเติมอยู่เสมอ รวมทั้งห้องสมุดมีหนังสือหลากหลายประเภท นอกจากนั้นทางโรงเรียนยังมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนไปใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาให้ชุมชนได้เข้ามาใช้บริการศึกษาค้นคว้าห้องสมุดทุกวัน เช่นเดียวกับ วิณา หาญใจ (2540) ได้ศึกษาพบว่า ในดำเนินงานห้องสมุด ควรให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการแนะนำรายชื่อหนังสือหรือสั่งซื้อหนังสือ และควรมีการประชุมสัมพันธการให้บริการของห้องสมุดมากขึ้นและทั่วถึง เพื่อลดปัญหาการใช้บริการของห้องสมุด ในขณะเดียวกัน สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ (2543, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งศูนย์ในการเก็บรวบรวม ประสพการณ์ความรู้ ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการในด้าน ข่าวสาร ความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ของผู้อ่านทุกเพศทุกวัย นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2543, หน้า 15) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของห้องสมุดว่า โรงเรียนที่มีความสำคัญในการสนับสนุน การเรียนการสอน พัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

ในการนิเทศการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ใช้แบบประเมินในการนิเทศการสอน ประเมินผลการนิเทศภายในอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน วางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนจัดทำตารางการนิเทศการสอน แจกกำหนดการนิเทศให้ครูทราบล่วงหน้า แจกวัตถุประสงค์ในการนิเทศการสอนให้ครูทราบ สรุปผลการนิเทศภายในเมื่อสิ้นภาคเรียน สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้เสนอไว้ว่า การนิเทศไม่มีการแจ้งล่วงหน้า และผู้นิเทศไม่ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับการนิเทศ หลังการนิเทศ ซึ่ง ชารี มณีศรี (2542, หน้า 19 -26) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า คือกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นการร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องโดยใช้หลักประชาธิปไตยในการนิเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ กรองทอง จิระเชชากุล (2550, หน้า 2 - 4) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นงานที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย เช่นเดียวกับ ชาญชัย อาจิณสมจาร (2547, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่อยู่นิ่งในการให้คำแนะนำ การชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อเป็นการปรับปรุงตัวเขา (ครูและนักเรียน) ตลอดจนสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของ วิณา หาญใจ (2540) ที่ได้ศึกษาพบว่า ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศ ควรมีการนัดหมายกับครูผู้สอนก่อนการนิเทศ และแจ้งผลการนิเทศให้ครูผู้สอนทราบหลังการนิเทศทุกครั้ง เพื่อให้ครูได้นำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป ขณะที่ วารุณี โปธาสินธุ์ (2542) ได้ศึกษาพบว่า สิ่งที่ผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติคือการนิเทศภายใน ส่วน วัชระ สุยะลังกา (2545) ที่พบว่าไม่นำผลการนิเทศมาจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ จิรากร ทศเกตุ (2545) ได้ศึกษาพบว่า

ในส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องการนิเทศคือ การชี้แจงโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนให้ครูทราบก่อนปฏิบัติ และการวางแผนการนิเทศยังไม่มีกำหนด วัน – เวลา ที่แน่นอน

ส่วนการวิจัยในชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทำผลงานวิจัยในชั้นเรียน สรุปผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังที่ ประวิต เอรารวรรณ์ (2542, หน้า 2-7) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการดำเนินการที่ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู เพื่อใช้แก้ปัญหาจากการเรียนการสอน ในทำนองเดียวกัน วิรัตน์ ไทยชนะ (2544, หน้า 107) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) ไว้ว่า เป็นการวิจัยโดยครูผู้สอน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ครูรับผิดชอบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และจบด้วยการใช้นวัตกรรม (Innovation) แก้ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน การนำการวิจัยในชั้นเรียนไปช่วยให้การจัดการเรียนรู้ของครู นำนักเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร ครูจำเป็นต้องมองเห็นองค์ประกอบและภารกิจต่างๆ ในระบบการเรียนรู้ทั้งทางด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตให้ชัดเจน ซึ่งตรงกับ สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2544, หน้า 8) ที่ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยครูผู้สอน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้นวัตกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นจริงกับปัญหา ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546) ที่ได้ศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการวิจัยและการพัฒนาคือ ครูและบุคลากรในสถานศึกษาไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ควรดำเนินการส่งเสริมจัดอบรมให้ความรู้ เช่นเดียวกับ นิยดา กรโกวิท (2551) ที่ได้ศึกษาพบว่าการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน ทำงานวิจัยตามขั้นตอน ติดตามผลการวิจัยของตนเอง แต่สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ การสนับสนุนการแสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ ปราโมทย์ ธิศรี (2551) ได้ศึกษาพบว่า มีการกระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน กำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดหาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู ใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน แต่ปัญหาที่พบคือ ครูขาดความรู้ในกระบวนการระบบการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่ให้ความสำคัญต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน งานที่ได้ปฏิบัติคือกำหนดวัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผล วัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร แจกกำหนดการสอบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ดำเนินการสอบอย่างเป็นระบบ วางแผนการวัดและประเมินการเรียนการสอน

จัดตารางสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและเวลา วัดและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รายงานผลการวัดและประเมินผลให้ผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง แจกเกณฑ์การประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อน จัดทำแผนการวัดและประเมินผลทุกรายวิชา

นอกจากนี้ ในการวัดและประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า กำหนดวัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผล วัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร แจกกำหนดการสอบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ดำเนินการสอบอย่างเป็นระบบ วางแผนการวัดและประเมินการเรียนการสอน จัดตารางสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและเวลา วัดและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รายงานผลการวัดและประเมินผลให้ผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง และแจกเกณฑ์การประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อน จัดทำแผนการวัดและประเมินผลทุกรายวิชา สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญในการวัดและประเมินผล ดังที่ กังวล เทียนกันท์เทศน์ (2540, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การประเมินผลคือกระบวนการประเมินค่าขั้นสุดท้าย เช่นเดียวกับ ภัทรา นิคมานนท์ (2540, หน้า 9) กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลว่าเป็นการนำข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดมาใช้ในการตัดสินใจโดยการหาข้อสรุป ตัดสินประเมินค่าโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของ ผจญ กุณา (2540) ที่พบว่าได้วางแผนและกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร ใกล้เคียงกับ สมชาย ไชยจินดา (2547) ที่พบว่ามี การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร แต่ปัญหาที่พบคือ ครูขาดทักษะในเรื่องการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ขณะที่ ปรีชา จันทะสินธุ์ (2546) ได้ศึกษาพบว่า การวัดผลและประเมินผลหลังการเรียนการสอน กำหนดปฏิทินงานวัดผลไว้ชัดเจนตลอดปี จัดทำข้อมูลงานทะเบียนวัดผลอย่างเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ และวัดและประเมินผลหลายวิธี ปัญหาที่พบในการศึกษาครั้งนี้คือ การวัดและประเมินผลซ้ำซ้อน และขาดความชำนาญในการวัดและประเมินผล ในทำนองเดียวกัน นิชดา กรโกวิท (2551) ที่ศึกษาพบว่าในการวัดและประเมินผล ได้กำหนดปฏิทินในการวัดและประเมินผลประจำปี ประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน วัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน จัดทำแผนการวัดและประเมินผลทุกรายวิชา แจกเกณฑ์การประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อน วัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์และติดตามการวัดและประเมินผลของครูอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาที่พบคือวัดและประเมินผลซ้ำซ้อน ขาดความชำนาญในการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ มรุรสนี กวางทอง (2551) ได้ศึกษาพบว่าผู้บริหารมีการวางแผนการประเมินผลการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินผลและนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน แต่ปัญหาที่พบเพียงส่วนน้อยคือ ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล

งานวิชาการถือเป็นงานหลัก และเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของโรงเรียน ทั้งผู้บริหารและบุคลากรทุกคน ควรให้ความสำคัญและใช้เวลาในการปฏิบัติมากกว่างานด้านอื่น ๆ เพราะงานวิชาการเป็นตัวชี้วัดคุณภาพมาตรฐานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา พร้อมทั้งการศึกษาครั้งต่อไปไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการประเมินผลการใช้หลักสูตร การติดตามการใช้หลักสูตรและการนำผลการประเมินไปปรับปรุงหลักสูตร
2. ควรจัดให้มีการสอนในรูปหลักสูตรเร่งและจบเร็วกว่ากำหนดหรือสอนสูงกว่าระดับ (Acceleration) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ได้เร็วกว่าเพื่อนด้วยกัน
3. ควรจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้ผลิตสื่อ – นวัตกรรมทางการสอน พัฒนาสื่ออย่างสม่ำเสมอ มีห้องจัดเก็บสื่อที่เป็นระบบ จัดทำทะเบียนสื่อ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของนักเรียน จัดทำบันทึกการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง ประเมินผลการใช้สื่อเป็นระยะ ๆ จัดอบรมการสร้างสื่อการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการสอน
4. ควรติดตั้ง Internet ในห้องสมุดเพื่อใช้ในการค้นคว้า จัดมุมแนะนำหนังสือใหม่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นรูปธรรม จัดมุมหนังสือในห้องเรียน จัดห้องสมุดแยกระดับ ชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อการใช้บริการอย่างทั่วถึง และมีครูบรรณารักษ์อยู่ประจำห้องสมุด
5. ควรส่งเสริมการนิเทศแบบกัลยาณมิตร แจกกำหนดการนิเทศล่วงหน้า แจ้งผลการนิเทศหลังการนิเทศให้ครูทราบทุกครั้ง นำผลการนิเทศมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
6. ควรเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอน ติดตามงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน และแสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ตลอดจนการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

7. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการวัดและประเมินผล จัดทำคลังข้อสอบของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดเอกสาร คู่มือ ระเบียบ การวัดและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา จัดทำระเบียบวัดผลให้เป็นปัจจุบัน ติดตามการวัดและประเมินผลของครูอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาการเรียนการสอน

8. ควรศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอื่นที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อเปรียบเทียบกัน

9. ควรศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอื่น เช่น การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

10. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการและการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ของโรงเรียนนวมวิทย์ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่